

Oppsummering av tiltaket: Hjørnet

Kommune: Tinn kommune

Kontaktpersoner: ingebjorg.margrete.bjaen@tinn.kommune.no & merethe.skui@tinn.kommune.no

Bakgrunn

Hjørnet har vært et universelt utformet tiltak for ungdom i alderen 16-24 år, med prosjektperiode fra 2020 til 2024. Perioden ble forlenget med ett år som følge av koronapandemien. Målet med prosjektet har vært å etablere en sosial møteplass for ungdom i alderen 16–24 år, der samskaping med ungdom og samarbeid med både interne og eksterne aktører skulle bidra til at ungdom opplevde tilhørighet og trivsel. *Hjørnet* er en lavterskel møteplass med vekt på et inkluderende og rusfritt miljø. Tiltaket har tatt utgangspunkt i lokale folkehelseutfordringer, særlig knyttet til høy forekomst av psykiske helseplager blant ungdom, som ble identifisert gjennom UngData-undersøkelser. I tillegg uttrykte elever ved videregående skole, gjennom flere workshops, et behov for en uformell møteplass.

Prosjektgruppa tok initiativ til samarbeid med helsestasjon, psykiatritjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, frivillige organisasjoner, forskningsmiljø (USN) og ungdommene selv. Tinn har benyttet en liten del av tilskuddsmidlene til en ekstern evaluering av tiltaket. Samarbeidet utviklet seg raskt til å fungere mer som et likeverdig og funksjonelt samarbeid der USN bidro aktivt til å integrere samskapende metodikk og prosesser i utviklingen av tiltaket. Pandemien skapte utfordringer for langsiktig samskaping og samarbeidsprosjektene ble begrenset til enkeltarrangementer. Flere frivillige aktører ønsket ikke å forplikte seg over tid, men bidro heller sporadisk. Likevel førte dette til at flere organisasjoner ble kjent med *Hjørnet* og bidro til å spre informasjon i lokalsamfunnet. *Hjørnet* er videreført i varig drift i avdeling psykisk helse.

Innhold

Det er samsvar mellom Tinn kommunes utfordringsbilde og tiltaksutviklingen. Ungdommene uttrykte selv i både kvalitative samtaler og anonyme spørreundersøkelser at de ønsket en uformell møteplass. I evaluering av *Hjørnet* blir fellesskap og felles måltider trukket frem som grunner til at deltakerne bruker tilbudet. Mange beskriver *Hjørnet* som et fristed uten krav, der de kan senke skuldrene og kjenne på sosial tilhørighet.

Tinn kommunes tiltaksutvikling har lagt vekt på å involvere ungdom både i planlegging og i videreutvikling av tiltaket. Det var en tydelig målsetting at ungdommenes stemme skulle være synlig i alle faser av prosjektet. Det ble tidlig gjennomført en workshop med elever fra ungdomsskolene i Tinn og fra Rjukan videregående skole, der etablering av en møteplass var et tydelig ønske. Ungdomsrådet ble også involvert i søknadsprosess og rekruttering av prosjektledere i både 2020 og 2022.

Ungdommene hadde stor innflytelse på tilbudet, som åpningstider, aktiviteter, måltider, navn og visuell profil. Samskaping var et uttalt mål i prosjektet og det har blitt jobbet godt med både samskapende metodikk og å skape eierskap og likeverdige samarbeid med ungdom og andre samarbeidspartnere i prosjektet. USN har vært en sentral aktør i å ivareta samskapingsperspektivet i prosjektet og å løfte behovet for samarbeid og samhandling internt i kommunen. Blant annet har ungdom vært delaktig i å ansette prosjektleder/medarbeider. En erfaring har imidlertid vært flere ungdommer uttrykte at de ikke ønsket oppgaver eller ansvar. I 2021 ble det forsøkt å involvere flere i praktiske oppgaver, men senere gav ungdommene uttrykk for at møteplassen burde være et fristed uten forpliktelser. Likevel opplevde mange at de kunne bidra og bli hørt når de selv ønsket det.

Det ble forsøkt å etablere en ressursgruppe med ungdommer, men dette lot seg ikke opprettholde. Ungdommene ønsket heller uformell involvering. Erfaringene tilsier at tett, daglig dialog med brukerne på stedet fungerte bedre enn en formalisert gruppe – i tråd med erfaringer fra lignende tiltak som *Ung Arena Midt-Telemark*.

Gjennom prosjektperioden ble det gjennomført jevnlige spørreundersøkelser for å kartlegge ønsker og behov, og tiltak ble justert i tråd med ungdommens innspill.

Evalueringen har vært formativ, med veiledning og faglig støtte fra Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Prosjektleder og prosjektmedarbeider samarbeidet med en forsker fra USN i utviklingen av spørreundersøkelser, workshops og analyse. Datainnsamlingen foregikk på Rjukan videregående skole og på selve møteplassen.

Prosjektleder og prosjektmedarbeider deltok på kurs i egenevaluering i regi av fylkeskommunen og gjennomførte en egenevaluering med bruk av både kvalitative og kvantitative metoder. De kvalitative metodene besto av feltsamtaler, logg og spørsmål fra workshops og dialogkafeer. Kvantitative data ble samlet inn gjennom anonyme spørreundersøkelser. Den kvantitative metoden, i form av spørreundersøkelser, hadde som formål å få innspill på hvordan *Hjørnet* kunne bli mer attraktivt for flere ungdommer, samt kartlegge hvordan brukerne opplevde møteplassen, og hvilken betydning den hadde for deres trivsel og opplevelse av tilhørighet. Evalueringen hadde særlig fokus på begrepene trivsel og tilhørighet, som var prosjektets overordnede målsetting.

Resultater

Tiltaket har vært i en kontinuerlig utviklingsprosess siden oppstarten i 2020. Tilbakemeldinger fra ungdommen har lagt føringer for hvilke tiltak som ble igangsatt. Møteplassen har bidratt til at ungdom opplever tilhørighet, trivsel og sosial mestring. Den er inkluderende, trygg og rusfri, og har bidratt til etablering av nye relasjoner og vennskap, redusert ensomhet og bedre kosthold.

Evalueringen gav innsikt i hva som har fungert spesielt godt i utviklingen av *Hjørnet*, og ikke minst gitt innsikt og retning i utviklingsarbeidet og dannet grunnlag for hvilke justeringer som har vært hensiktsmessige. Forutsigbarhet, trygghet og lav terskel for deltakelse viste seg å være viktig for at ungdom opplevde trivsel og tilhørighet på møteplassen. Tilstedeværende, trygge voksne hadde særlig betydning for dem med størst behov for støtte og stabilitet.

I arbeidet med utvikling av tilbudet viste det seg også at ungdom ikke nødvendigvis ønsket å forplikte seg til faste roller eller ansvar, og at uformelle samtaler og spontane tilbakemeldinger fungerte bedre enn organiserte former for medvirkning. *Hjørnet* har bidratt med å løfte behovet for, og øke kompetanse om samskaping.

Mattilbudet har vært en viktig del av møteplassen – ikke bare som et kostholdstiltak, men som en sosial arena som bidro til fellesskap og utjevning av sosiale forskjeller.

Oppsummering

Hjørnet har vært en viktig og målrettet satsing i Tinn kommunes systematiske og langsiktige folkehelsearbeid, basert på dokumenterte folkehelseutfordringer i kommunen.

Hjørnet har fungert som en konkret og helsefremmende møteplass som gjennom kontinuerlig brukermedvirkning og evaluering har bidratt til økt tilhørighet og trivsel blant ungdom. Det er stadig behov for å utvikle tiltaket videre og favne enda bredere. Evalueringene viser imidlertid at tilbudet har nådd unge med ulike behov – fra de som søkte sosialt fellesskap, til de som hadde behov for støtte og trygge voksne.

Hjørnet har etter prosjektperioden blitt implementert over i kommunal drift fra 01.01.25, under avdeling for psykisk helse.